

Programmanota Vlaamse industriële energie- en klimaattransitie

Bespreking feedback klankbordgroep

7 november 2022

Feedback klankbordgroep (1/7)

1. Werking Permanent Overlegorgaan en werkgroepen

Feedback	Aanpak
<p>Belang van doelgerichte governance en coördinatie om snel en efficiënt te kunnen werken. Werkgroepen zijn opgezet als een matrixstructuur, met een werkgroep per primaire dimensie (vb. transitie-instrument) en transversale onderwerpen (vb. 'low-carbon' moleculen) die als secundair dimensie in elke werkgroep aanbod komen. Hierbij wordt de vraag gesteld of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het niet logischer primair en secundaire dimensie te wisselen? • De matrixstructuur überhaupt zal werken om de industriële transitie in al zijn aspecten en complexiteit te vatten? • Het niet beter is om werkgroepen samen te brengen en uit silo's te treden, met vrees er anders niet versneld kan worden? <p>Men onderstreept ook belang van voldoende afstemming zodat consistentie overkoepelend bewaakt wordt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Matrixstructuur blijft behouden. Deze is opgesteld vanuit de noden van industrie. We erkennen het belang van voldoende afstemming over de werkgroepen heen. Het PO bewaakt overkoepelend en zorgt voor coördinatie en voldoende wisselwerking tussen de werkgroepen. Op deze manier nemen we het perspectief van de energiesector mee, die eerder rond de transversale onderwerpen georganiseerd is.
<p>Verschillende partijen stellen zich kandidaat om ook betrokken te zijn bij het Permanent Overlegorgaan en/of de werkgroepen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de werkgroepen zullen experten vanuit verschillende organisaties uitgenodigd worden om deel te nemen. • Zie ook volgende slide over rol klankbordgroep bij het proces van samenstelling.
<p>Waarom zijn grote spelers zoals BASF, ArcelorMittal... niet aanwezig in het Permanent Overlegorgaan? Het zijn zij die uiteindelijk de drijvende kracht zullen zijn. Wordt er overwogen om hen te laten deelnemen aan de werkgroepen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Worden in PO vertegenwoordigd via sectorfederaties. • Experts van deze bedrijven zullen mogelijk deelnemen aan de werkgroepen • Bovendien heeft VLAIO, voorzitter van het PO, op gezette tijdstippen contact met deze bedrijven.
<p>Werkgroepen moeten gevoed worden met issues, bottlenecks, etc. Er moet op gewaakt worden dat ze aan de slag gaan met concrete en relevante problematieken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We maken de acties zo concreet mogelijk op basis van prioriteiten roadmapstudie en voortraject beleidsimplementatie. • Programmanota gaat uit van evidence-based solutions als basisprincipe. • Ihkv EBO's komt er een rapport inzake noden bedrijven, maar eerder in de loop van 2025, als input van de volgende programmanota.

Feedback klankbordgroep (2/7)

2. Rol klankbordgroep en brede communicatie

Feedback	Aanpak
<p>Enkele partijen vragen meer duidelijkheid rond de rol van de klankbordgroep:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hebben we effectief inbreng in het proces of wordt de klankbordgroep ‘gebruikt’ om interactie met andere maatschappelijke actoren af te vinken? • Zie ook betrokkenheid Permanent Overlegorgaan en/of werkgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • We streven naar een participatieve governance. Bij alle belangrijke stappen die genomen worden, zal het PO de klankbordgroep om feedback vragen die het PO in overweging neemt. De klankbordgroep kan ook ad-hoc geconsulteerd worden met vragen voor input. • Het PO gaat op zoek naar technische experts voor de werkgroepen. Het PO zal het ontwerpvoorstel van samenstelling werkgroepen voorleggen aan de klankbordgroep. De klankbordgroep zal de mogelijkheid hebben om zelf experten aan te bieden. • Tot slot zijn de leden van de klankbordgroep zijn steeds vrij om adviezen uit te brengen met betrekking tot de lopende acties.
<p>Vragen rond governance en ondersteuning klankbordgroep:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wanneer zal de klankbordgroep samenkomen? • Zal het voorbereidend en omkaderend werk beschikbaar gesteld worden aan klankbordgroep? • Hoe zal de klankbordgroep ondersteund worden? Uitdrukkelijke vraag naar beschikbaarheid middelen <p>Bepaalde zaken kunnen ook per e-mail afgestemd worden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Intentie dat klankbordgroep 3-tal keer per jaar samenkomt, in functie van vordering werkzaamheden. • Er zal een balans gezocht worden tussen fysieke en digitale bijeenkomsten. Ad-hoc interacties zullen veelal digitaal gebeuren. • Data en relevante documenten zullen voldoende op voorhand beschikbaar gesteld worden. • VLAIO (Bart De Caesemaeker en Geert De Landsheer) zal optreden als aanspreekpunt voor klankbordgroep. • De praktische details zullen in het kader van de procesbegeleiding van het transitieprogramma op punt gezet worden.
<p>Vraag om inspraak bij evaluatie over de voortgang van het transitieprogramma en op welke criteria geëvalueerd moet worden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De klankbordgroep zal de mogelijkheid hebben om gedurende de looptijd van het programma feedback en input te bezorgen (zie ook bovenstaand) • Ten laatste in 2025 zal een grondige evaluatie plaatsvinden.
<p>Belang van duidelijke communicatie naar het brede publiek: kennisdeling en gedragenheid in alle lagen van de maatschappij.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Breder communicatie maakt deel uit van de procesbegeleiding van het transitieprogramma.

Feedback klankbordgroep (3/7)

3. Versnelling en wendbaarheid

Feedback	Aanpak
<p>Verschillende partijen onderstrepen noodzaak om te versnellen. Energiecrisis als kantelpunt en sleutelmoment voor toekomst industrie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noodzaak tot versnelling moet sterker naar voor komen in programmanota. • Verduidelijk prioriteiten en focus in eerste instantie op quick-wins en die acties die grootste CO₂-impact hebben op korte termijn. • Stel een duidelijke timing voorop voor de kortetermijnacties en/of scherp deze aan. • Belangrijk dat werkgroepen zo snel mogelijk starten, niet pas einde 2023.	<ul style="list-style-type: none"> • PO zit op dezelfde lijn m.b.t. versnellen en overgaan tot actie, deze boodschap werd duidelijker gebracht in de programmanota. • De timing per actie werd in de programmanota concreter gemaakt en/of aangescherpt om snelheid van uitvoering te bewaken.
<p>Roadmap: evolutie is bijzonder snel dus moet tijdig geüpdatet en bijgestuurd worden. Belang om flexibel om te gaan met wijzigende omstandigheden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Roadmapstudie geeft inzichten in de technologische opties en zet de richting uit waar de sectoren naartoe moeten werken. • Voortraject beleidsimplementatie vond begin 2022 plaats om prioriteiten van opnieuw te bevragen. • Het PO zal geregeld werking en focus werkgroepen herbekijken en bijsturen. • Een actualisatie van de roadmap zal plaatsvinden tegen ten laatste 2025, relevant voor de volgende programmanota.

Feedback klankbordgroep (4/7)

4. Begeleiding sectoren en bedrijven (1/2)

Feedback	Aanpak
<p>Verschillende bedrijven hebben nu nood aan begeleiding en ondersteuning om investeringen door te voeren. Het is belangrijk dat er niet enkel ingezet wordt op vector energie, feedstock, maar ook begeleiden van bedrijven zelf bij omvormen van processen, implementeren van nieuwe technologieën.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het begeleiden van bedrijven om hun processen klimaatneutraal in te richten is minder de focus van het overkoepelende programma, dat zich eerder richt op het voorzien van de juiste randvoorwaarden voor een aantrekkelijk en duurzaam vestigingsklimaat voor bedrijven. Niettegenstaande gaat VLAIO samen met de sectoren aan de slag door begeleiding aan te bieden via het VLAIO Netwerk dat optreedt als bedrijvenloket en beschikt over een aantal ondersteunende instrumenten. Daarnaast helpt het Team Bedrijfstrajecten zoeken naar specifieke kennis, knowhow en expertise om innovatieplannen en groeiambitie te ondersteunen. Dit motiveert tevens de rol van VLAIO als voorzitter van het PO. • Ook de EBO's en mini-EBO's, actieplan vergroening warmtevrage, etc. vormen belangrijk instrumenten in dit kader. • Tot slot zijn de sectorfederaties evenzeer een aanspreekpunt voor de respectievelijke bedrijven.
<p>Wat is de rol van innovatie vs. bewezen technieken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het PO onderstreept het belang van zowel bewezen technieken als innovatie. Volgende korte termijnacties in de programmanota zijn direct relevant:<ul style="list-style-type: none"> • Transitie-instrument en methodologische ondersteuning om bewezen technieken, de programmanota beschrijft deze als 'low carbon' technologieën, financieel en methodologisch te ondersteunen en op grote schaal uit te rollen. • Moonshot innovatieprogramma en industrieel steunprogramma om innovatie, van basisonderzoek naar midden TRL's en vervolgens hoge TRL's te kunnen doen evolueren. • We merken op dat de link gemaakt wordt met de speerpuntclusters en het inzetten op relevante innovaties door de vertegenwoordiging van alle speerpuntclusters in de Moonshot governance board.

Feedback klankbordgroep (4/7)

4. Begeleiding sectoren en bedrijven (1/2)

Feedback	Aanpak
<p>Er wordt vooral gesproken over innovatie en nieuwe waardeketens. De keerzijde ontbreekt: wat met uitfaseren van 'fossiele' waardeketens?</p> <p>Vraag om andere sectoren mee in scope te nemen, voldoende belang aan te hechten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energiesector? Energie is nog altijd niet genoemd als ETS-sector, maar verantwoordelijk voor 8 Mt van de 30 Mt uitstoot • Overige metalen? Nu sterke focus op staalindustrie. <p>Belang voor ketenvisie en feit dat veel ETS spelers waardeketen hebben waar ook non-ETS spelers toe behoren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De eerste programmanota zal zich vooral richten op een afgeijnde scope om de fundamenteen te bouwen en voortgang te maken op de vooropgestelde acties, hetgeen zal helpen om snelheid te maken, alvorens te verbreden. De focus ligt hierbij op de basisindustrie omwille van de belangrijke impact op CO₂ en het feit dat deze aan het begin van heel wat andere waardeketens ligt. Deze verbreding zal onderwerp zijn van de volgende programmanota. • Het garanderen van competitieve en voldoende energie is een belangrijk streefdoel. In dit kader zal de energiesector betrokken worden in de werkgroep energie.

Feedback klankbordgroep (5/7)

5. Just transition

Feedback

Er wordt weinig gesproken over de **sociale context** in de programmanota en de roadmap is vooral gericht op technologische oplossingen. Belang van rol en kansen werknemers, waarbij niemand mag uit de boot vallen. Vraag om **just transition** sterker vertegenwoordigd te zien in de werkgroepen.

Het is niet duidelijk hoe omgegaan wordt met maatschappelijke belangen zoals bv. **gezondheidsimpact, impact op natuur**, etc.

Aanpak

- De eerste programmanota zal zich vooral richten op een **afgelijnde scope** om de fundamenteen te bouwen en voortgang te maken op de **vooropgestelde acties**, hetgeen zal helpen om snelheid te maken, alvorens te verbreden. Deze **verbreding zal onderwerp zijn van de volgende programmanota**.
- De programmanota beschrijft het belang van het realiseren van een rechtvaardige transitie. Het permanent overlegorgaan zal er op toezien dat in er genoeg aandacht wordt besteed aan de sociale context en de vertegenwoordiging van just transition.

6. Circulariteit

Er mag **meer aandacht** gaan **naar circulariteit** in programmanota. Samenwerking met Vlaanderen circulair moet duidelijk omschreven zijn.

- In het transitieprogramma maken we de link met Vlaanderen Circulair dat eigen programma heeft. Het is belangrijk om overlap te bewaken, geen dubbel werk te doen, maar wel goed opvolgen waar rond circulariteit in het transitieprogramma gewerkt moet worden. Het zal ook kwestie zijn van andere administraties mee te mobiliseren om zich achter dit traject te zetten. De formulering in transitieprogramma werd aangepast.

Feedback klankbordgroep (6/7)

7. Energie en infrastructuur

Feedback	Aanpak
<p>Men onderstreept belang van competitieve energie en noodzaak aan snelle uitrol infrastructuur (elektriciteit, H₂ en CO₂). Gezien doorlooptijd moet hier nu mee gestart worden, anders te laat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akkoord met bemerkingen. De timing per actie werd in de programmanota concreter gemaakt en/of aangescherpt om snelheid van uitvoering te bewaken.
<p>Deel van de industrie, met name niet-ETS maar ook gedeelte ETS, bevindt zich niet in grote clusters. Het is belangrijk om hier aandachtig voor te zijn. Op bepaalde plaatsen gaan keuzes gemaakt moeten worden qua voorzieningen en infrastructuur. De oplossing is niet voor heel Vlaanderen hetzelfde. Belang van energiestudie.</p>	
<p>Ook snelheid maken in vergunningsprocedure. Vlaamse Overheid kan hierin steun bieden.</p>	

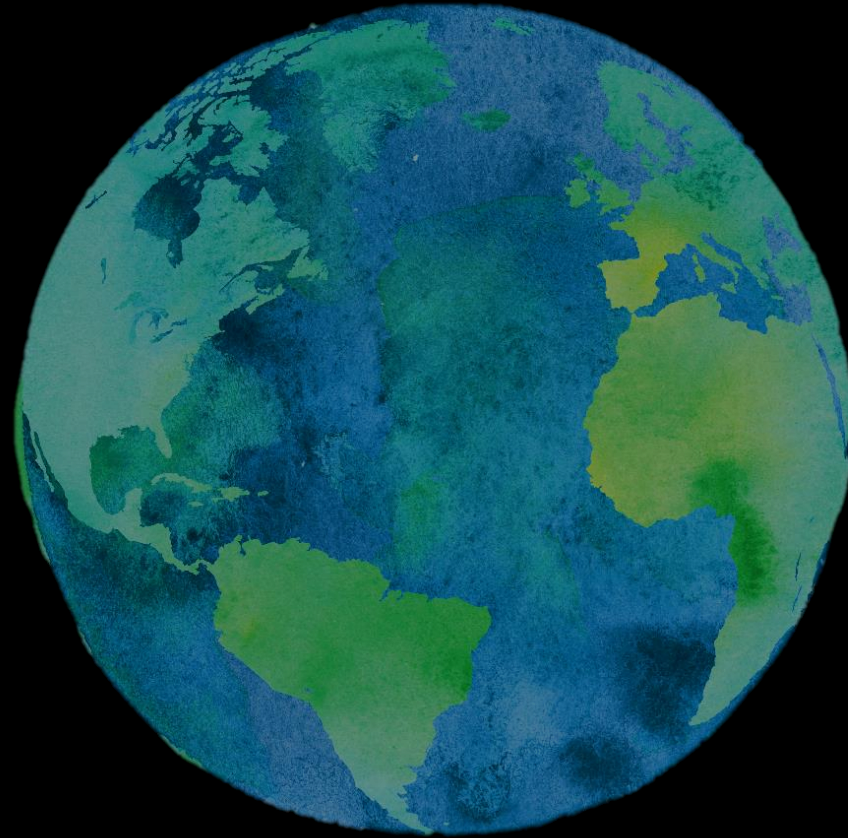
8. Financiering, incentives

<p>Vragen inzake financiering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt te weinig gesproken over voorwaarden gekoppeld aan financiering, bv. welke doelstellingen op bedrijfsniveau? SBTi? • Hoe zal dit budgettair onderbouwd worden bv. qua subsidies, etc.? • Positionering van Vlaamse Overheid? • Wat met internationale financiering? • Belang van juiste incentives om aan te moedigen tot gewenste reactie (bv. onbalans heffingen elektriciteit vs. gas verhindert uitrol warmtepompen)	<ul style="list-style-type: none"> • De programmanota verwijst naar de rechten en plichten voor de ontvangers. Het koppelen van voorwaarden aan de financiering werd extra geëxpliciteerd. • Het is doel van de werkgroep transitie-instrument om de budgettaire onderbouw uit te werken.
--	--

Appendix

Slides samenkomst klankbordgroep

Programmanota Vlaamse industriële energie- en klimaattransitie

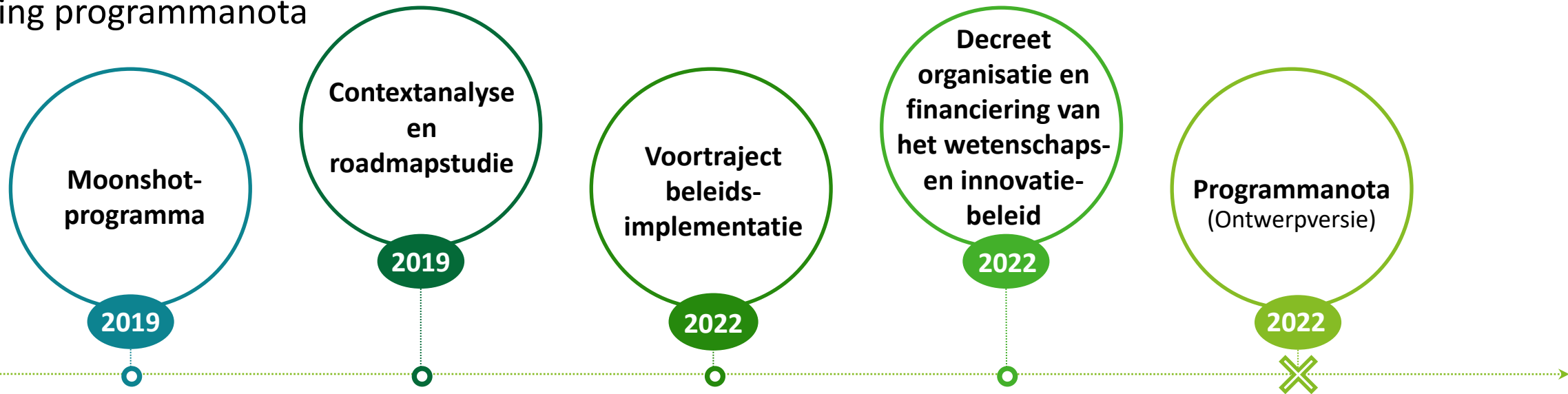
Samenkomst klankbordgroep

27 oktober 2022

Agenda

Onderwerp	Timing	Spreker
Welkom en situering programmanota	5 min.	<i>Geert De Landsheer, Bart De Caesemaeker</i>
Tijdslijn opstellen programmanota en rol klankbordgroep	5 min.	<i>Eline Brugman</i>
(Beknopte) toelichting ontwerpprogrammanota	10 min.	<i>Stijn Vercammen</i>
Capteren feedback klankbordgroep	100 min.	<i>Klankbordgroep, Eline Brugman (moderator)</i>

Situering programmanota

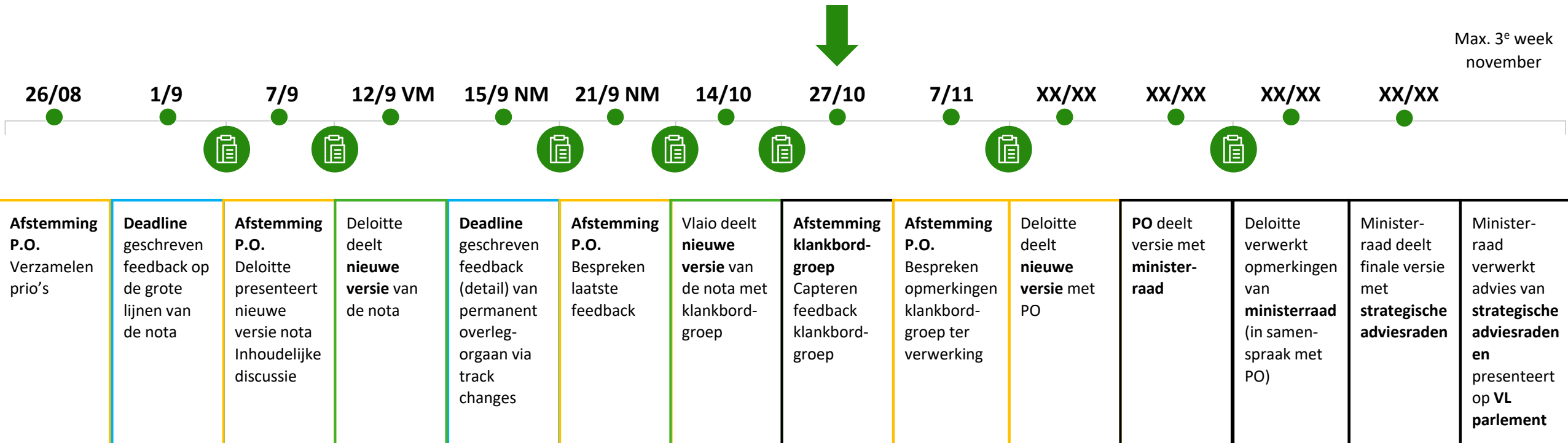

Doelstelling transitieprogramma

Bevorderen van de Vlaamse industriële energie- en klimaattransitie door het opzetten van een transitieprogramma met volgende kenmerken:

- Coherent en beleidsdomeinoverschrijdend
- Duidelijkheid en rechtszekerheid over lange termijn
- Bewaken van competitiviteit industrie in internationale context
- Participatief en breed gedragen ('quadruple helix', klankbordgroep)
- Op basis van indicatieve routekaart tot 2050 en plan van aanpak met 5 werkpunten
- Invulling, sturing, opvolging en advisering betrokken ministers door Permanent Overlegorgaan
- Project- en/of werkingsubsidies ter ondersteuning projecten of activiteiten

Tijdslijn opstellen programmanota en rol klankbordgroep

Max. 3^e week november

Rol klankbordgroep

- Garanderen 'quadruple helix' aanpak, in aanvulling van permanent overlegorgaan en werkgroepen
- Meenemen van maatschappelijke implicaties en acceptatie in de besluitvorming
- Bijdragen tot gedragenheid van het transitieprogramma

Legende:

Deloitte verwerkt feedback

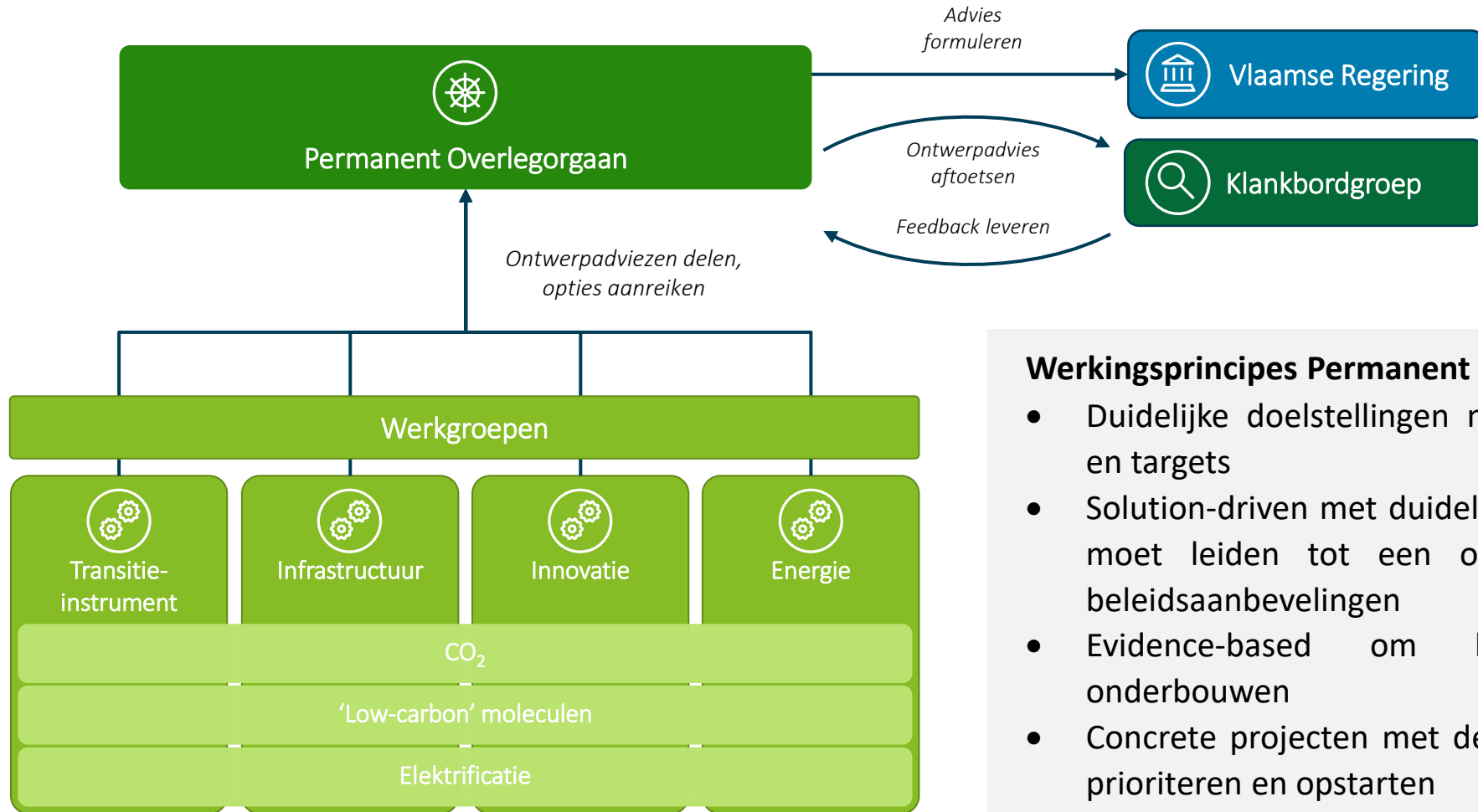
Toelichting ontwerpprogrammanota

Opbouw

#	Sectie	Korte toelichting
1.	Inleiding en structuur van de programmanota	
2.	Situering van het transitieprogramma 'Klimaatsprong' ter bevordering van de Vlaamse industriële energie- en klimaattransitie	Zie inleiding
3.	Werkingsprincipes en samenstelling van het Permanent Overlegorgaan, werkgroepen en klankbordgroep	✓
4.	Evaluatie van de uitvoering van de aflopende programmanota	
5.	Analyse van de huidige situatie, maatschappelijke ontwikkelingen, trends en risico's op het vlak van de industriële energie- en klimaattransitie	
6.	Lange- en middellangetermijnvisie en -doelstellingen	✓
7.	Operationele kortetermijndoelstellingen en de prioritaire beleidsopties en acties voor de lopende regeerperiode	✓
8.	Beschrijving van het proces van opmaak van een nieuwe programmanota	
9.	Bijlage	

Toelichting ontwerpprogrammanota

Werkingsprincipes en samenstelling van het Permanent Overlegorgaan, werkgroepen en klankbordgroep

Werkingsprincipes Permanent Overlegorgaan

- Duidelijke doelstellingen met meetbare indicatoren en targets
- Solution-driven met duidelijke inputs en outputs wat moet leiden tot een operationalisering van de beleidsaanbevelingen
- Evidence-based om beslissingen goed te onderbouwen
- Concrete projecten met de hoogst mogelijke impact prioriteren en opstarten
- Beleidsdomeinoverschrijdend

Toelichting ontwerpprogrammanota

Werkingsprincipes en samenstelling van het Permanent Overlegorgaan, werkgroepen en klankbordgroep

Samenstelling Permanent Overlegorgaan

1. De zittende regering (i.e. deze leden zullen wisselen per beleidscyclus en per programmanota).
2. De relevante overheidsorganen (te weten de Vlaamse agentschappen voor innovatie (VLAIO) en energie en klimaat (VEKA), de departementen voor economie (EWI) en omgeving, als ook vertegenwoordiging van het Moonshot innovatieprogramma).
3. De belangrijkste industrieën (via Staalindustrie Verbond (GSV) / Steelbel, Energia, Essenscia).
4. Voor werkgevers en werknemers ten slotte ook vertegenwoordigers van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Samenstelling klankbordgroep

1. Vertegenwoordigers van kennisinstellingen;
2. Vertegenwoordigers van relevante Vlaamse speerpuntclusters;
3. Vertegenwoordigers van complementaire sectorfederaties en complementaire sectorale werknemersvertegenwoordigers;
4. Vertegenwoordigers van Vlaamse en Belgische nutsmaatschappijen;
5. Vertegenwoordigers van Vlaamse havenbedrijven;
6. Vertegenwoordigers van Vlaamse natuur- en milieubewegingen

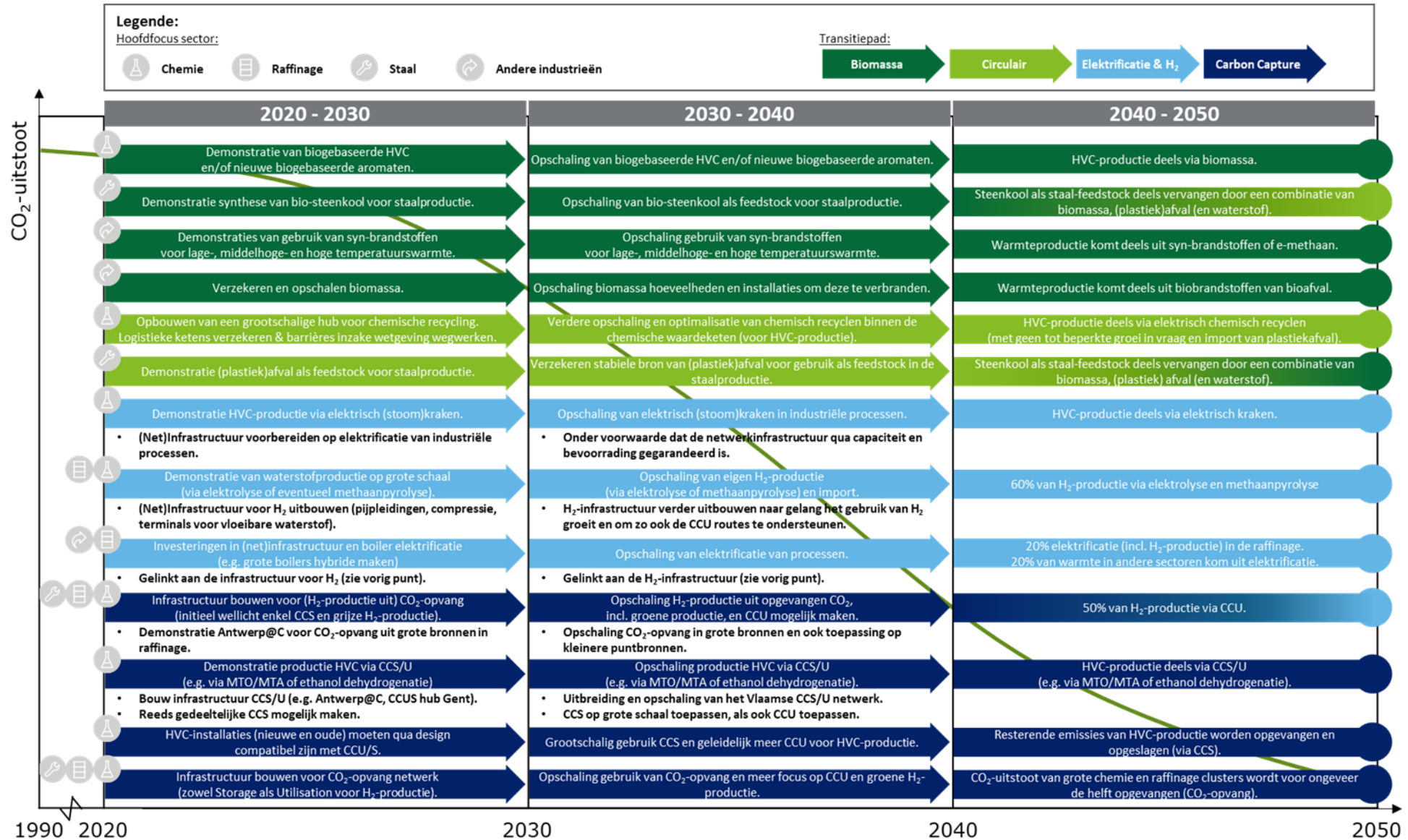
Samenstelling werkgroepen

- Korte termijndoelstelling van programmanota om werking/governance uit te werken, met vertegenwoordiging van werknemers en specialisten uit onder andere bovenstaande organisaties

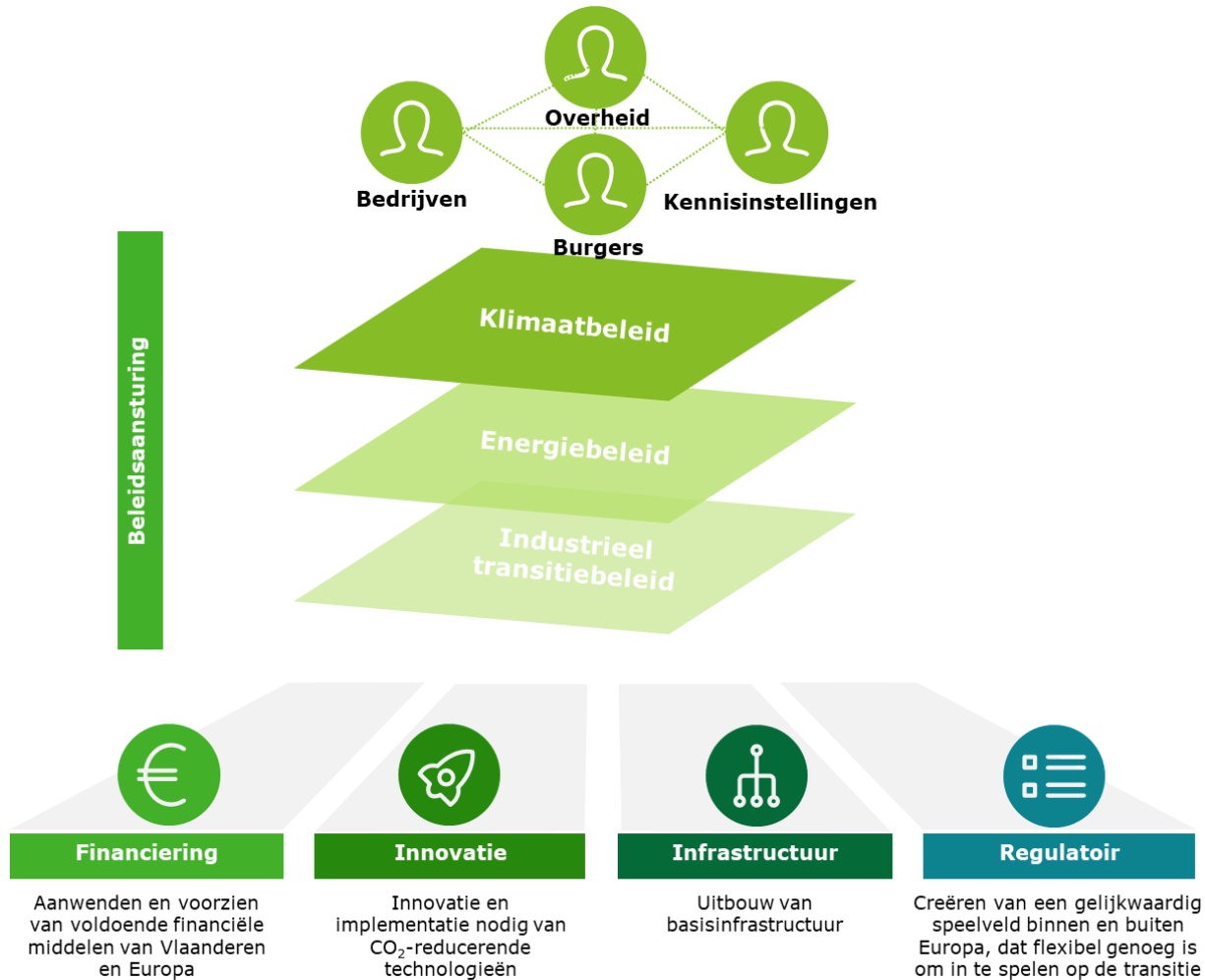
Toelichting ontwerpprogrammanota

Lange- en middellangetermijnvisie en -doelstellingen

Toelichting ontwerpprogrammanota

Lange- en middellangetermijnvisie en -doelstellingen

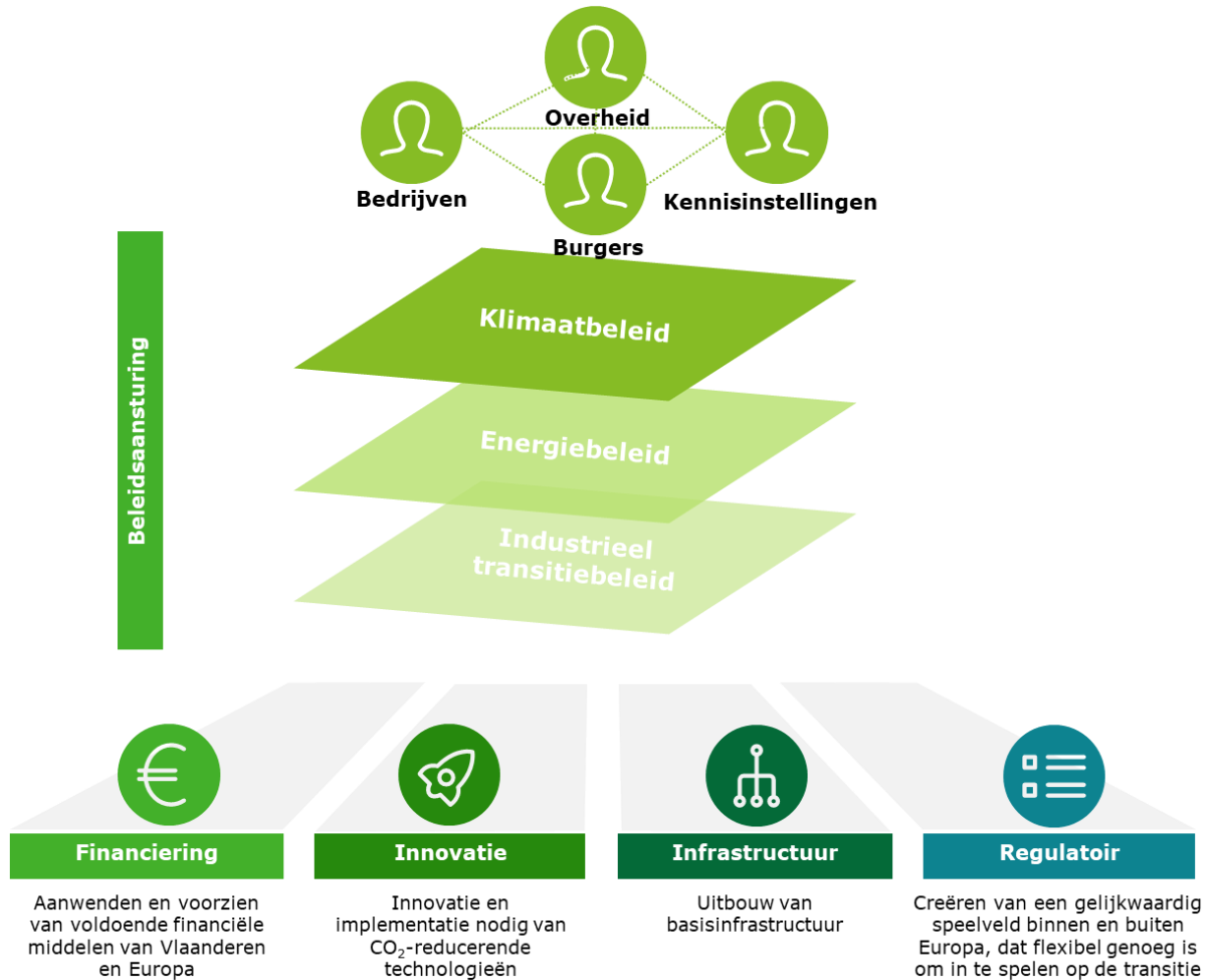

Beleidsaanbevelingen uit contextanalyse en roadmapstudie:

- Zet een stabiel, haalbaar en coherent beleid uit.
- Voorzie een rollend programma voor de verdere uitvoering van het industrieel transitieprogramma.
- Financier de transitie.
- Bouw basisinfrastructuur uit die toekomstbestendig en niet-discriminatoire is.
- Lanceer een industrieel steunprogramma voor innovatie en implementatie.
- Werk aan een consistent en realistisch wetgevend kader.

Toelichting ontwerpprogrammanota

Operationele kortetermijndoelstellingen en de prioritaire beleidsopties en acties voor de lopende regeerperiode

Vijf werkpunten op korte termijn (tot en met 2025):

1. Opzetten van een beleidskader en overlegstructuur voor het industrieel transitieprogramma.
2. Versnellen van de klimaatinnovatie in en voor de Vlaamse basisindustrie (chemie, raffinage en staal).
3. Nu nemen van de eerste stappen voor noodzakelijke basisinfrastructuur van de toekomst.
4. Opbouwen van de economie rond alternatieve grondstoffen, brandstoffen en circulariteit, afgestemd op de industriële transitie.
5. Blijven garanderen van competitieve en voldoende energie.

Toelichting ontwerpprogrammanota

Operationele kortetermijndoelstellingen en de prioritaire beleidsopties en acties voor de lopende regeerperiode

Permanent Overlegorgaan

- Samenstellen van de werkgroepen die werken rond specifieke, door het permanent overlegorgaan bepaalde, onderwerpen in verband met de industriële energie- en klimaattransitie.
- Opvolgen van thema's die van toepassing zijn op meerdere geïdentificeerde werkgroepen.
- Aanstellen van een klankbordgroep en uitwerken van een kader om met hen in overleg te gaan.
- Het identificeren van hiaten en op basis hiervan lopende andere programma's opvolgen.

Werkgroepen

Transitie-instrument

- Bekijken van opties voor transitie-instrumenten om de transitie te financieren.
- Uitwerken van methodologische ondersteuning via 'technologie-trekkers' om de transitie te faciliteren.

Infrastructuur

- Opstellen van een samenhangend rollend meerjarenprogramma met een duidelijk plan van aanpak voor infrastructuur.
- De volgende stappen zetten in de uitvoer van het rollend meerjarenplan voor noodzakelijke basisinfrastructuur van de toekomst.
- Blijven inzetten op snelle, efficiënte en rechtszekere vergunningsprocedures voor investerings- en infrastructuurprojecten.

Innovatie

- Versterkend advies verlenen aan het Moonshot innovatieprogramma.
- Opzetten van een industrieel steunprogramma om de kloof tussen basisonderzoek en industriële toepassing te overbruggen.

Energie

- Uitvoeren van een energiestudie 2050+.
- Verdere acties uit gelinkt aan de industriële transitie opnemen om competitieve en beschikbare energie te kunnen garanderen voor de basisindustrie.

Capteren feedback klankbordgroep

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, tax and legal, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte has in the region of 225,000 professionals, all committed to becoming the standard of excellence.